

เค้าโครงรายวิชา (Course Syllabus) ประจำปีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565
รหัสวิชา/ชื่อวิชา สพ. 311 บูรณาการสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์กายและจิต
(MW 311: Integration of Medical and Mental Health Social Work)

จำนวน 3 หน่วยกิต (3-0-6)

หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปี พ.ศ. 2563
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
ระหว่างวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2566 – 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2566

1. อาจารย์ผู้สอน/ผู้รับผิดชอบรายวิชา พร้อมข้อมูลการติดต่อ

Sec./gr.	อาจารย์ผู้บรรยาย	โทรศัพท์	E-mail address
5400/01	รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณดี พูลพอกสิน (ผู้ประสานรายวิชา)	093 763 3329 Line ID: poonpoksini	wanwadee@tu.ac.th
	อาจารย์ชัยพร อุโฆษจันทร์	081 951 6127	ajarn_tan@hotmail.com

2. วันและเวลาบรรยาย

ทุกวันพฤหัสบดี เวลา 13.30-16.30 น. ณ ห้องบรรยาย SC 3011

หรือห้องบรรยายออนไลน์ MST ชื่อห้อง “2-2565 MW 312 (450001)” (กรณีจำเป็น)

วัน เวลาสอบ

สอบกลางภาค วันพฤหัสบดีที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2566 เวลา 14.30-16.00 น.

สอบปลายภาค วันเสาร์ที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 เวลา 13.00-16.00 น.

3. วัตถุประสงค์ในการศึกษา (Purposes of the course)

- (1) เพื่อสร้างความเข้าใจต่อสถานะของมนุษย์ที่ครอบคลุมทุกมิติ กาย ใจ สังคม และจิตวิญญาณ
- (2) เพื่อเข้าใจและสามารถวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของกายและจิต รวมทั้งสังคมและจิตวิญญาณ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ที่มีคุณภาพ
- (3) เพื่อเข้าใจและสามารถบูรณาการมิติต่างๆ ของการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์สุขภาพ/การแพทย์ในทุกมิติที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ ในทุกระดับของหน่วยบริการ

4. แนวสังเขบการบรรยาย (Course description)

กระบวนการทัศนความเข้าใจมนุษย์อย่างเป็นองค์รวมทั้ง มิติกาย จิตใจ อารมณ์ จิตวิญญาณและสังคม กระบวนการทัศนและความสะดวกสบาย การป้องกันและส่งเสริมสุขภาพกายและจิต การบูรณาการการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ที่มีสุขภาพกายและจิต ความเชื่อมโยงการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ ฝายกายและจิต ทั้งระดับปฐมภูมิ ทติยภูมิและตติยภูมิ

Humanistic holistic paradigm including physical, mental, emotional, spiritual well-being, and social. Holistic health and health balance paradigm, physical and mental health promotion and prevention. Integration of physical and mental health in social work practice. Linkage of health social work covering physical and mental health among primary, secondary, and tertiary levels.

5. ผลลัพธ์การเรียนรู้หลักที่คาดหวังระดับรายวิชา

คุณธรรม จริยธรรม	ความรู้	ทักษะทางปัญญา	ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ	การวิเคราะห์ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ
(3) ตระหนักรู้และเคารพในความหลากหลายของมนุษย์ และคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนและความเป็นธรรมทางสังคม	(3) มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและระบบบริการ สวัสดิการ ในระดับสากล ภูมิภาค ประเทศ และท้องถิ่น	(3) สามารถวิเคราะห์และประเมินการปฏิบัติงานของตนเองได้อย่างไม่ลำเอียง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเอง และการปฏิบัติงาน	(1) ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์เชิงวิชาชีพกับผู้ใช้บริการ ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบงานอย่างเหมาะสม	(3) มีทักษะในการสื่อสารในการพิทักษ์สิทธิผู้ใช้บริการ ชุมชนที่มีความหลากหลาย ด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	(1) สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพทางวิชาชีพในการทำงาน ทั้งในระดับบุคคล และครอบครัว กลุ่ม และชุมชน
(5) ยึดถือหลักการมีส่วนร่วมของผู้ใช้บริการ ครอบครัว สหวิชาชีพ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ ในการปฏิบัติงาน					(2) มีทักษะพื้นฐานในการรวบรวม บันทึก วิเคราะห์ ข้อมูลและจัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือพัฒนาบริการ

6. กติกาการเรียนการสอนในชั้นเรียน

- (1) นักศึกษาเข้าชั้นเรียนตรงเวลา ทั้งนี้การเข้าเรียนสายในแต่ละครั้ง ผู้สอนมีสิทธิที่จะหักคะแนนการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- (2) นักศึกษาควรหลีกเลี่ยงการใช้โทรศัพท์และเทคโนโลยีอื่นๆ (ที่ไม่จำเป็น) ระหว่างการเรียนหรือทำกิจกรรมในชั้นเรียน
- (3) นักศึกษาควรแสดงออกถึงความตั้งใจและแสดงความคิดเห็นหรือรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยยึดถือหลักการเคารพและให้เกียรติผู้อื่น

- (4) การขาดเรียนเนื่องจากป่วย ต้องมีใบรับรองแพทย์พร้อมแจ้งให้ผู้สอนทราบก่อน ส่วนการลาที่จำเป็นและเป็นเรื่องสำคัญต้องแจ้งผู้สอนล่วงหน้า อย่างน้อย 1 วัน ก่อนถึงวันที่จะมีการเรียนการสอน
- (5) นักศึกษารุณาแต่งกาย “สุภาพ” เข้าชั้นเรียน
- (6) หากนักศึกษามีข้อสงสัยในเนื้อหาของวิชาหรือต้องการความช่วยเหลืออื่นๆ จากอาจารย์ผู้สอน โปรดนัดหมายกับผู้สอน ตามเบอร์โทรศัพท์และอีเมลที่ให้ไว้ข้างต้น
- (7) ยึดถือการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ (On-site) เป็นหลักตลอดภาคเรียน

จะมีการเรียนการสอนออนไลน์ ในกรณีที่ผู้สอนติดเชื้อโควิด-19 หรือกรณีนักศึกษาจำนวนมากของชั้นเรียนติดเชื้อโควิด-19 หรือตามประกาศของมหาวิทยาลัย หรือตามความต้องการของวิทยากรภายนอกที่เชิญบรรยายในชั้นเรียน

ทั้งนี้ ในกรณีมีการเรียนการสอนในชั้นเรียน แล้วมีนักศึกษาบางส่วนติดเชื้อโควิด-19 ผู้สอนจะพยายามบันทึกการสอนใน MST ให้ หากสามารถดำเนินการได้

7. หัวข้อการเรียนการสอน/แผนการสอน

บรรยายหลักโดยผู้สอน ในทุกวันพฤหัสบดี เวลา 13.30-16.30 น.

ครั้งที่ / วัน เดือน ปี	เนื้อหาการเรียนการสอน	วิธีการเรียนการสอน	ผู้รับผิดชอบ
ครั้งที่ 1 12 มกราคม	-แนะนำรายวิชา -ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสุขภาพกาย ใจ สังคม และจิตวิญญาณ -ความรู้ด้านสุขภาพกาย โรค และการเจ็บป่วย -ศัพท์ทางการแพทย์/สุขภาพ -กฎหมายสุขภาพ -ตัวชี้วัดด้านสุขภาพ	-เกริ่นนำ ข้อตกลงในชั้นเรียน -ทบทวน แลกเปลี่ยนความรู้ด้านสุขภาพผ่านข้อมูลข่าวสาร -ประเด็นที่นักศึกษาสนใจ -แบ่งกลุ่มทำรายงาน จำนวน 8 กลุ่ม วางรายชื่อใน MST	อ.วรรณวดี
ครั้งที่ 2 19 มกราคม	-แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ และสุขภาพกาย -การบูรณาการด้านการดูแลสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์ -การบูรณาการกิจกรรมทางกายสู่การสร้างเสริมสุขภาพและความอยู่ดีของนักสังคมสงเคราะห์ (NASW)	-บรรยาย และแลกเปลี่ยน -ศึกษาจากบทความวิชาการ	อ.วรรณวดี
ครั้งที่ 3 26 มกราคม	-ทบทวนการดูแลสุขภาพ: การบูรณาการการดูแลสุขภาพ -สิ่งที่นักสังคมสงเคราะห์ต้องเสริมสร้าง	-บรรยาย และแลกเปลี่ยน -ศึกษาจากบทความวิชาการ	อ.วรรณวดี
ครั้งที่ 4 2 กุมภาพันธ์	-สังคมสงเคราะห์ในการบูรณาการการดูแลสุขภาพ: การดูแลตลอดช่วงชีวิต	-บรรยาย และแลกเปลี่ยน	อ.วรรณวดี
ครั้งที่ 5 9 กุมภาพันธ์	-ความรู้ทั่วไปเรื่องสุขภาพจิต และจิตเวชศาสตร์ ทั้งกระแสหลักและกระแสรอง -การป้องกันและส่งเสริมสุขภาพจิต (โครงสร้างของการส่งต่อ) -กฎหมายสุขภาพจิต	บรรยาย และแลกเปลี่ยน	อ.ชัยพร

ครั้งที่ / วัน เดือน ปี	เนื้อหาการเรียนการสอน	วิธีการเรียนการสอน	ผู้รับผิดชอบ
ครั้งที่ 6 16 กุมภาพันธ์	-การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์หมีดีสุขภาพภายในกลุ่มทั่วไป และเปราะบาง (เด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ แรงงานข้ามชาติ และอื่นๆ)	-บรรยาย และแลกเปลี่ยน -ศึกษาจากเอกสารที่มีการ เผยแพร่	อ.วรรณวดี
ครั้งที่ 7 23 กุมภาพันธ์	ผลกระทบจากการมีปัญหาสุขภาพจิตและโรคจิตเวช	-บรรยาย และแลกเปลี่ยน -ชมสื่อภาพยนตร์	อ.ชัยพร
สอบกลางภาค ช่วงวันที่ 26-28 กุมภาพันธ์ – 5 มีนาคม 2566 วิชานี้สอบกลางภาคในวันที่ 2 มีนาคม 2566 (ข้อสอบเป็นเนื้อหาส่วนของการเรียนครั้งที่ 1-7)			
ครั้งที่ 8 9 มีนาคม	บทบาทนักสังคมสงเคราะห์ในงานจิตเวช	-บรรยาย และแลกเปลี่ยน	อ.ชัยพร
ครั้งที่ 9 16 มีนาคม	ระบบบริการสุขภาพจิตในระดับสากล	-บรรยาย และแลกเปลี่ยน	ศ.ดร.กิติพัฒน์ นนทปัทมะคุลย์
ครั้งที่ 10 23 มีนาคม	การพัฒนางานสังคมสงเคราะห์จิตเวชสู่การบูรณาการความรู้ อย่างองค์รวม	-บรรยาย และแลกเปลี่ยน -Workshop ในชั้นเรียน	อ.ชัยพร
ครั้งที่ 11 30 มีนาคม	นักศึกษานำเสนอรายงาน (ครั้งที่ 1)* กลุ่มที่ 1-4	-นักศึกษานำเสนอรายงาน -ร่วมกันแลกเปลี่ยน	อ.วรรณวดี อ.ชัยพร
วันที่ 6 เมษายน 2566 งดการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นวันหยุดราชการ ‘วันจักรี’ ระหว่างวันที่ 10-16 เมษายน 2566 มหาวิทยาลัยงดการเรียนการสอน เนื่องจากเป็น ‘เทศกาลสงกรานต์’			
ครั้งที่ 12 20 เมษายน	นักศึกษานำเสนอรายงาน (ครั้งที่ 2)* กลุ่มที่ 5-8	-นักศึกษานำเสนอรายงาน -ร่วมกันแลกเปลี่ยน	อ.วรรณวดี อ.ชัยพร
ครั้งที่ 13 27 เมษายน	-สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากรายงานกลุ่ม -สรุปการบูรณาการสุขภาพกายและจิต	-สรุปเนื้อหารายวิชา -ทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้	อ.วรรณวดี อ.ชัยพร
วันที่ 4 พฤษภาคม 2566 งดการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นวันหยุดราชการ ‘วันฉัตรมงคล’ สอบปลายภาค วันที่ 20 พฤษภาคม 2566 (ข้อสอบเป็นเนื้อหาหลักของการเรียนครั้งที่ 8-13 และภาพรวมของรายวิชา)			

* นักศึกษาทั้ง 8 กลุ่ม จะต้องนำเอกสารที่ใช้ในการนำเสนอ วางในห้องเรียน MST ภายในวันที่ 28 มีนาคม เท่านั้น

8. การวัดผลการศึกษา

กิจกรรมของรายวิชา	ผู้สอน		นักศึกษา	รวมคะแนน
	อ.วรรณวดี	อ.ชัยพร		
(1) การเข้าชั้นเรียน/การมีส่วนร่วม/กิจกรรมในชั้นเรียน	10	10		20
(2) รายงานกลุ่ม (รวมคะแนนแล้วหารด้วยจำนวนผู้ประเมิน)				30
2.1 นำเสนอ	5	5		5
2.2 เล่มรายงาน	15	15		15
2.3 การมีส่วนร่วมของเพื่อนในกลุ่ม			10	10
(3) การสอบ				50
3.1 สอบกลางภาค (วันที่ 2 มีนาคม)	15	5		20
3.2 สอบปลายภาค (วันที่ 20 พฤษภาคม)	10	20		30
รวมคะแนน	50	50		100

การประเมินผลการศึกษา

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนจะพิจารณาโดยใช้หลักการทางสถิติในการตัดเกรด (มีในระบบของสำนักทะเบียน มธ.) รวมทั้งการพิจารณาผลคะแนนแบบอิงกลุ่มและอิงเกณฑ์

9. การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่ นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถยื่นคำร้องขออุทธรณ์คำตอบ ตลอดจนดูคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์แต่ละรายวิชาได้ภายใน 7 วันหลังประกาศผลการเรียน โดยสามารถเขียนยื่นคำร้องได้ที่ งานการศึกษาและกิจการนักศึกษา ชั้น 2 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

10. เอกสารอ้างอิงประกอบการเรียนการสอน

10.1 ตำราและเอกสารหลัก

กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์. (2558). *นวัตกรรมการพัฒนาสังคมและสังคมสงเคราะห์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ชัยพร อุโฆษจันทร์. (2558). *กระบวนการทำงานของมลทินประทับของผู้ป่วยจิตเวชหลังจำหน่าย ผู้ดูแล และบุคคลแวดล้อมในชุมชนจังหวัดเชียงใหม่*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชัยพร อุโฆษจันทร์. (2563). การฟื้นคืนสภาพ การสลับขั้วของอำนาจในแนวคิดด้านสุขภาพจิต.

วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร, 39(2), 128-139.

Lombardi, B., Zerden, L.D.S., Wu, S., Richman, E.L., & Fraher, E.P. (2018). Social work in integrated primary care: A systematic review. *Journal of the society for social work and research*, 9(2), 000-000.

National Association of Social Workers (NASW). (2016). *NASW standards for social work practice in health care settings*. USA: Washington

National Association of Social Workers (NASW). (2016, March 9). *Social work wellness: Integration of physical activity to promote health and wellness among social workers*. NASW North Carolina chapter, position statement.

10.2 เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ชานนท์ โกมลมาลย์. (2560). *พื้นฐานสังคมสงเคราะห์สุขภาพจิต*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ชัยพร อุโฆษจันทร์. (2564). อิสรภาพจากมุมมองของนักจิตเวชศาสตร์ยุคหลังในการปลดปล่อยผู้ป่วยจิตเวชจากการกักขังในสถาบันเบ็ดเสร็จ. *วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 43(1), 218-231.

ชัยพร อุโฆษจันทร์. (2566). *ระบบดูแลด้านสุขภาพจิตแบบอบสมดุลงและการกีดกันทางสังคม*. เอกสารอยู่ระหว่างจัดทำ.

Huskamp, K. K. (2013). *Addressing physical health in social work practice*. Retrieved from Sophia, the St. Catherine University repository.

https://sophia.stkate.edu/msw_papers/193

International Federation of Social Workers (IFSW). (2008, August 1). *Health*.

Retrieved from <https://www.ifsw.org/health/>

Rodgers, M. Dalton, J., Harden, M., Street, A. Parker, G., & Eastwood, A. (2018). Integrated care to address the physical health needs of people with severe mental illness: A mapping review of the recent evidence on barriers, facilitators, and evaluations. *International journal of integrated care*, 18(1), 2-12.

Weng, S.S. (2022). Social workers' experiences in integrated health care during the COVID-19 pandemic. *Journal of social work*, 22(6), 1431-1446.

Zerden, L.D.S., Lombardi, & Jones, A. (2019). Social workers in integrated health care: Improving care throughout the life course. *Social work in health care*, 58(1), 142-149.